

Za života matčina domáhal se žalobce na matce a na svých sourozencích zjištění, že smlouva, již odstoupila matka sourozencům žalobcovým půllán, jest darováním a že darováním tím byl zkrácen žalobcův nárok na povinný díl. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Pokud jde o dovolací důvod nesprávného právního posouzení (§ 503 čis. 4 c. ř. s.), vytýká dovolatel, že odvolací soud neprávem má za to, že tu není předpokladů pro žalobu určovací podle § 228 c. ř. s. Žalobu určovací lze podle tohoto § podati jen, žaluje-li se o určení právního poměru nebo práva nebo pravosti a nepravosti listiny a má-li žalobce právní zájem na neodkladném určení. Otázku, zda se žalobce podle žalobní prosby domáhá určení právního poměru nebo práva, či jen určení skutečností, netřeba řešiti, neboť, i kdyby šlo o určení právního poměru, nedostává se žalobci právního zájmu na bezodkladném jeho určení. Nárok na povinný díl případně žalobci až po smrti jeho matky a uspokojuje se tento nárok především z pozůstalosti, pokud stačí (§§ 783 a 784 obč. zák.); teprve, když pozůstalost nestačí, může nepominutelný dědic požadovati na obdařených k úhradě schodku na povinný díl vydání peněžitého daru nebo darované věci (§§ 785 a 951 obč. zák.). Jest zcela nejisto, jak se vytváří poměry v době smrti matčiny a zda bude míti žalobce v tuto dobu zájem na požadovaném určení. Nelze se proto domáhati již předem určení právního poměru, který teprve snad v budoucnosti nastane, a je tím proto i vyloučen právní zájem na určení takového právního poměru. Okolnost, že matka žalobcova je nyní 75 roků stará, takže v brzku může zemřít, a že by tím žalobci důkaz jejím výslechem ušel, nemůže odůvodniti právní jeho zájem na požadovaném určení, neboť k zajištění důkazů slouží předpisy §§ 384 a násl. c. ř. s., nelze však za tím účelem podati žalobu určovací. Byla proto žaloba nižšími soudy vším právem zamítnuta.

Čís. 9640.

Ručení za škodu z provozu silostrojů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čis. 162 ř. zák.).

Pro příslušnost podle § 9 zák. jest nerozhodné, zda se žaloba opírá o zostřené ručení podle §§ 1 a 2 aut. zák., čili nic, a že žalovaný uplatňuje započtením vzájemný nárok na náhradu škody.

(Rozh. ze dne 13. února 1930, R I 57/30.)

Žalobce zažaloval nárok na náhradu škody, jež mu byla způsobena na jeho automobilu automobilem, jež řídil prvžalovaný a jenž náležel spolužalované firmě, u soudu příslušného podle § 9 zákona o automobilech. K námitce místní nepříslušnosti soud první stolice ža-

lobu odmítl. D ů v o d y: Žalující strana dovolává se příslušnosti soudu podle § 9 zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák. Žalovaná strana tvrdí, že dovolávaný soud jest nepřislušný, poněvadž jde o žalobu, již se domáhá žalující strana náhrady škody po době v § 6 cit. zákona vytčené, a poukazuje na ustanovení tohoto zákona, podle něhož nároky na náhradu z provozování jízdy automobilem jest posuzovati podle občanského zákona. Podle § 9 cit. zákona lze žalobou uplatňovati škody, které byly způsobeny provozováním silostroje, u věcně příslušného soudu, v jehož obvodu nastala škodná událost. Mezi stranami jest nesporno, že jde o vzájemné náhradní nároky, které podle ustanovení § 3 cit. zákona nelze vymáhati podle §§ 1 a 2 cit. zákona. Zákon o ručení automobilu upravuje zvláštní způsob ručení za nehody z provozování jízdy automobilu a vylučuje vzájemné nároky na náhradu škod, které vznikly při téže události, nebo jde-li o nároky, jež jsou podle citovaného zákona již promlčeny. Předpis § 9 jest sice určitý, ale soud má za to, že, jde-li o řečené nároky, řídí se příslušnost soudu obecnými předpisy, podle ustanovení § 65 j. n. místem, v němž má žalovaný bydliště. R e k u r s n í s o u d zamítl námitku místní nepřislušnosti. D ů v o d y: Žalobce se domáhá na žalovaných náhrady škody, způsobené mu na jeho automobilu neopatrnou jízdou automobilu, náležejícího žalované firmě a řízeného prvžalovaným. Ježto ustanovení § 9 automobilového zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák. dává žalobci možnost podati žalobu též u věcně příslušného soudu, v jehož obvodu se škodná událost přihodila, nerozlišuje zákon, zda nárok spočívá na zotřenému ručení ve smyslu stanovení §§ 1 a 2 tohoto zákona, čili nic, jest mezipor o příslušnost dovolaného soudu, — v jehož sídle podle tvrzení žaloby, jež žalovanými nebylo ani popřeno, ke srážce automobilů stran došlo a který ve smyslu ustanovení § 49 čís. 1 j. n. jest k vyřízení tohoto sporu i věcně příslušným, — citovaným ustanovením zákona vlastně již rozhodnut. Zda jsou tu předpoklady ručení za škodu, jest otázkou, již jest vyhraditi věcnému rozhodnutí sporu, i zodpovědění otázky, zda lze v tomto případě použití ustanovení § 3 tohoto zákona, jest ponechati projednávání sporu samotného. Nerozhodným jest pro vyřízení mezi-sporu i to, zda náleží žalované straně navzájem nárok na náhradu škody, který uplatňuje ve sporu započtením.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu z důvodů rekursního soudu.

Čís. 9641.

Byla-li odevzdací listina podle souhlasného návrhu (dvou) dědiců doručena jednomu z nich, jenž si nestěžoval, stala se právoplatnou ohledně všech (obou) dědiců.

Pozůstalostní soud byl povinen zajistiti odkaz nezletilcův již před vydáním odevzdací listiny, třeba dědici popírali platnost posledního pořízení, jen když pozůstalostní soud shledal, že poslední pořízení vyhovuje po formální stránce zákonu. Tím není zabráněno dědicům, by se